Noomerai sen 10 mynge.

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongoloi YNEN

№ 239 (2272)
1937 onoi
OKTIAABRIIN 16
SYBBOTA

14-xi silee garna
ULAAN-YDE goorod,
BMASSR

BK(b) P-iin Buriaad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-ai yierbyriiin gazeeta

1937 onoi dekaabriiin 12-oi yder—SSR Xolboono Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin yder myn

RAJOONAI XEBLEL BA SSSR-ei JIXEDEEDE SOVEEDTA HUNGAXA HUNGUULI

Hunguuliin kampaaniin exilxe bolzor byri dytelze baina. Hunguuliin ookruguud ba uçaastoguudai xilenyydii olxo talaar beledxelei ton xariuusalgatai yje sagta, ondoogoor xelebel, Soveed Socialis Respyyblikenyydei Xolboonoi Jixedeede Soveedai depytaadai deede nerede xyrempor xynyydei kandidatuurii oruulxa ba ookruguudaar zybşen xelsexe yje sagta oron ulasnai oirtozo baina.

Staalin Konstituuca soo xelegdehenei johoor, „socialiis baiguulgii xygzeexiin ba bexizyylxiin tyleo temeselde azalşanai byxii organizaacanuudai, niitiin ba myn gyrenei, udaridaxii jadroo bolxo" manai paartiin emxilgiin, agitaacionno ba propagandiis xydelmerinyydei zorilgonuud ene yjede ylemzexen jixe bolzo baina. Leenin—Staalinai paartii bolbol hunguulida beledxele beledxelei xariuusalgii eeriingee organizaacanuud byride daalgana, bolşeviig xeblelde ton jixe zorilgonuud tudana.

Jixedeede Soveedta depytaadii hungalga bolbol xeden rajoonuudii negedxehen ookruguudaar bolxo baina. Tiimehee agitacioonno xydelmeriin gol yyrgenь xadaa, hunguuliin ookruguudai ceentrnyydte gar lag rajoonai gazeetanuudta tulaxa baina. Xeden zuugaad ede gazeetanuud bolbol byxe hunguuliin kampaaniida agitacionno tyryy yyrge ezelxe jotoi. Paartiin moziin xizaarai komiteeduud byxen eeriin gee urda myneo iime asuudalii tabixa ujalgatai: terenei moziin rajoonuudai gazeetanuud, langajaa hunguuliin ookrugun lai ceentrte gargag gazeetnuud eeriingee ton jixe poliitikan yyrgii dyyrgexeer belen baina gy?

Olonxi rajoonoi gazeetanuud myn eneen soo hunguuliin ookrugud xaraalagdahan ceentnyyd deere gardag olon gazeetanuudai xydelmerii myneo ialgaa xemzeenь eneende nai aza bolxo ygei baina, lyylei haranuud soo byi xeblelei ton tyryyşiin orilgonuud bolbol Staalin Kon tituuca ba hunguuliin xuuliin rgen oloniite azalşanda oilgulxa ba propagaandalxa jaadal baihanş ba baixa baina. Leed, xuuliin gereltene todo aihan baigaaş haa, yseen biie gazeetanuud bolbol unşagadii, oloniite hungagşadii xuduulhan, tedenei oilgon abxa agdaxii halgahan baina. Zieelxede, „Myroomski rabooçi" Goorskiin moziin, Myroomkiin rajoonai yyder byriin gazeeta. Hajaxan ene gazeeta bolol SSSR-ei Jixedeede Soveedi hungaxa hunguulida beledel tuxai tyryy bişeg dotoroo nedeeseheniinь:

„Yseg bişeg medexegyi gurban minga şaxuu xynyyd raonon dotor baina. Yseg bişeg medexegyi jabadalii usadxalgaa tedende tuhalaagyi haa, telener bolboi yseg bişeg medexegyi baihan decrehee hunguulida xabaadaxa erxee xaagdaxa baina".

Iigeze, „Myroomski raboo çiin" redaakca bolbol hunguuliin xuuliin gol yndehen dymyydei negii buzagaigaar xaalgadxan baina. Gazeeta bolbol Staalin Konstituucii zyrçeze erdem hurguuliin ceenzii

„PRAAVDA"

guurhanai nege zuralgaar bajgulhan ba gurban mingan graazdanguudai hunguuliin erxii xuuli busaar, antisoveed johoor xahaxa hedelge gargahan baina. Ene gazeeta bolbol magadgyi hunguuliin ookrugai ceentr bolbo bolxo Myroom deere gardag baina. Ene gazeetiin redaaktor J. Kooçetovai jabadal ton xariuusalgyi, bodoto gazeetiinь baidal amagalan bişe gcze eli bişe gy.

Udaaralgyi, xedexen yderei torşo soo hunguuliin ookruguudai ceentrnyydte gardag rajoonoi gazeetanuudai redaaktornuud ba redaakciin sekretaarьnuudii narin şalgaxa ba batalxa,—ene xadaa myneo mozkoom byriin, xizaarai komiteed byriin ba naekompaartiin Centraalьna Komiteed byriin ujalga myn. Olon toonoi rajoonoi gazeetanuudta redaaktornuud ygei, gazeetanuudta xeden hara soo „tyr orologşod" „orologşod" g. m. garaa tabiza baigş jabadal ton teseşegyi baina. Paarti ba soveed zasagaa şugamii xazairuulza baigaa hognonuud rajoonoi redaaktornuudai sostaav soo yseen bişe, redaaktornuudai beledxel muutai ba nom bişegte muu jabadaliinь antipartiijna, antisoveed xeregte xeregledeg xarşa elemeentnyyd rajoonoi gazeetanuudta yşee bii baina

Redaakcanuudhaa xuulan xajagdaagyi baihan ede aradai daisadai arga mexe olon janza,—eneen tuxai neges minuuta martaza bolxogyi. Xarşa ideiji buruuşaan esergyysexe tug doro tereenii propagaandalxa jabadai gazeetanuudta dalsadai jabuuldag xydelmeriin gol meetoduudai toodo tyryyşiin eelzeende oroxo baina. Ydmyyrdtiin ASSR-ei Bariişnikovskiin rajoonoi „Pobeeda" gazeeta bolbol „Aradai daisan eliryylegdee" gehen garşagtai tyryy bişeg dotoroo byxeli seeri bolxo antisoveed loozungguudii xeblehen baina. Eneegeeree, redaaktorii orologşo Baazenov bolbol gazeetiingaa ene noomerii aradai daisadai, manai paarti ba Soveed zasagai daisadai tribyyn bolgohon baina. „Leninskajaa kommuuna" geze gazeeta bolbol sentiaabriin 25-nai noomerta koontrrevolyycionno garşagtai zyilxenii xeblehen baina. Xedexen yderei yngereed baibaşii, gazeetiin redaaktorii Kyibeşevei mozkoomhoo zuramşuulxanь xaragdaadyi baina.

„Xarşa ideinyydii eliryylxe" xeberteigeer, zoriuutiin aldaunuud, „bytemzegyixen" fraazanuud g. m. toxiooldıuulxa zergeer, soveed gazeetiin antisoveed agitaaciin tribyyn bolgon xereglexe daisadai hedelge—ede hedelgenyydei hunguuliin kampaaniin yjede zabirn gazarta yşee toxiooldoxonь damzaggyi baixa. Gazeetanuudai xydelmerilegşedei sostaavii şalgaxa, oblitionyydei kaadr bexizyylxe, gazeetiin tribyyngee aradai daisadai şurgan oroxo byxii nyxe zabharnuudii xaaxa—partiijna oorganuudai ton tyryyşiin ujalga myn.

Gazeetanuudai redaaktornuud ba sekretaarьnuudii mozkomuud, kizkomuud ba nackom paartiin CK-ai şalgaxa jabadal, poliitikan etigel xariuulxagyi, xereggyi hogno xynyydii paarti, terenei CK ba Soveed zasagta

bejee sym ygehen xynyydeer helgexe,—ene xadaa hunguuliin kampaanida, beledxexe beledxelei gol yndehen zoriigo baina. Ene xadaa gol yndehen zorilgo bolbos, zygeer gansa ene bişe baixa. Mozkoomuud b a xizkoomuud b o i b o l h u n g u u l i i n ookruguudai ceentrte gardag gazeetanuudta materiaalьna bi teexniis tuhalamza yzyylxe johotoi. Ede gazeetanuudai olonxinь odoo xyrter ton muuxai ba uitan gerte baidag ba yugerxedee bişexe maşiinagyi baidag baihaniinь esimeer bişegy. Gazeetiin gargalgada ton şuxala xereglegdexe şriiftnyyd, zapaas çaastinuud g.m. iyysgyi, ton jaduugaar tyxieeregdemel tipograafiinuudta gardag baihaniinь ton xynde berxe baina.

Iimehee, gazaahaanь xaraxada ede gazeetanuud bolbol unşaxada zoxidgyixenşer, boro haragxanaar, jeduuxanaar gardag baina. Iine baidaltai saaşadaa nairamdaza bolxogyi. Socialis demokratizmiin aguu jixe badaraltiin, yrgen oloniite azalşanai poliitikan edebxiin jixe urgaza baihan yje sagta, ilangajaa myneo yjede, byriş bolxogyi. Hunguuliin kampaaniin yjede olonxi gazeetanuudai xaşan ba jaduunь byri medexeer bolxo baina. Zişeelxede, ysoolьskiin (Vostoeçno-Sibiiriin mozo) rajoonoi gazeeta şingi.

Ysolьskiin redaakciin oloniitehec taharangi baidalanь anekdotiis xemzeede xyrhen baina. Ene gazeeta bolboi Ysoolьskiin rajoondoxi tosxondo bolhon poobuudai aaşalgaanuud tuxai zyilii, y n g e r x e d e e, I r k y y h e e, TASS-iin moziin otdeleeniihoo abhan baina. Ene—gazeetiin unahan tuilanь geeşe. Iime gazeetiin jyrdee xebleltegyi, iime gazeeta bolbol, ilangajaa hunguuliin kampaaniin yjede, baiza baixa erxegyi baina. Jyyb gexede, bolşeviig pressiin tusagaar eere şinzenь xadaa, teree nei oloniitetei tuharaşagyi, nigta barisaatai baixa jabadal, oloniitiin baidal ba hanal tuxai gazeetiin informaacalagdahan baixa jabadal, tedenei uxaan bodol ba xysel hanalii xaruulxa jabadal baigaa.

Manai oronoi baidal bolbol xeden arbaad milliоon azalşanda, SSSR-ei byxii araduudta gojo, haixan, bajasxalantai ba zargaltai boloo. Staalin epooxa bolbol oloniite azalşanai byteen baiguulxa jabadalai xygzelteer temdeglegdee, eneeniii xyn tyreltenei baidalai yngerhen epooxanuud medeegyi ba medexeş argagyi baigaa. Ene xygzelte bolbol, ilangajaa myneo, ugaa jixe sobiitiin—SSSR-ei Jixedeede Soveedai tyryyşiin hunguuliin urda tee byri jixeer yzegdeze baina.

Manai byxii xeblel, ilangajaa hunguuliin ookruguudai ceentrte gardag rajoonoi gazeeta byxen paartiin urda ba oron ulasai urda ekzaamen bariza baina, deede poliitikan mederelde, poliitikan ojuun mederelei xursa baixa jabadalda, bolşeviizmiin kollektiivna organizaatorai, agitaatorai, propagandiisiin deede nerede xyrtmeer baixa erxede ekzaamen bariza baina. Ene ekzaamen barigdahan baixa johotoi!—manai aguu jixe paartiin komiteeduud byriin ton tyryyşiin oroldolgonuudai negen myneo iime baina.

OKTIAABRIIN REVOLYYCIIN XX ОЙDO BELEDXEL XILIIN SAANA

AMEERIKA

Nьju - Ioork, 13. (TASS). Ameerikiin Xolbooto Staaduudai xydelmerişenei ba busa organizaacanuud bolbol SSSR-te bolhon Oktiaabriin aguu jixe socialis revolyyciin XX zilei oin xyrdede suglaanuudii, viistavkanuudii, demonstraacanuudii, bajarai joholoinuudii ba tesaatraalьna zyzegyydii emxidxeze baina. Ameerikiin Xolbooto Staaduudai komuniis paarti bolbol eeriingee oron do xeden olon suglaanuud ba miitingnyydii emxidxene. „Soveed Xolboonoi nyxedei" bylgem bolbol „Soveed Xolboondo zoriuulhan, amerikan xani bariildalgiin Altan kniigede" xeden milliоon gar tabilga suglauulxiin tyleo kampaani jabuulza baina. Ene kniigyi ameerikiin delegaaca bolbol Soveed Xolboondo beleg bolgon bariuulxa baina.

ISPAANI.

Valeensi, 13. (TASS). SSSR-te bolhon Oktiaabriin socialis revolyyciin xorin zilei oin hain yderii yngergexe Madriidai Komiteed bolbol eldeb organizaacanuudai hain yderte beledxeze baihan tuxai medeeselnyydii abna. Madriidai aradzonoi SSSR-ei azalşanda elьgeexe belegyydei viistavka Madriid deere emxidxegdeze baina.

Kapitaliis oronuudta aarmida tatagdagşad bolbol hunguulida xabaadaxaş, hungagdaxaş erxee xahagdahan baina. Soveed oron dotor xadaa Ulaan Aarmiin komandiirnuud, poliitxyjelmerişed ba seregşed bolbol byxii graazdanuudtai adali hunguuliin erxe edledeg baina. SSSR dotor xeden mingaad seregei albaxaagşad Soveeduudai depytaadnarta hungagdahan baina.

ZURAG DEERE: N-sk xeheg seregei erxim nege komandiir, poliitikan ba daişalxii beledxelei otliiçnig, SSSR-ei CGK-ai geşyyn, Kiijevei gorsoveedai geşyyn, oordento-lejtenaant VASILII JAAKOVLEVIÇ ŞÇERBAAK.

L. ŞYLЬMAANAI FOTO. (SOJUUZFOTO).

SSSR-ei JIXEDEEDE SOVEEDAI HUNGUULIDA BYXII OROMNAI BELEDXEZE BAINA

DEKAABRIIN 12—ARAD BYGEDIIN BAJARAI YDER

Dneepropetroovsk, 13. (TASS). Dneepropetroovskiin zavooduud ba faabrikanuud deegyyr bolhon miitingnyyd bolbol SSSR Leenin—Staalinai aguu jixe paartida, SSSR-ei şine Konstituucii zoxioogşo Staalinda xizaargyi bejee ygehenei ba inag baihanai xysete demonstraacanuud boloo.

Dneepropetroovskiin depoodo parovoozuudii tuşaan abagşaar xydelmerildeg, SSSR-ei CGK-ai geşyyn, oordento Soloodkin gegşe xargiin zuu mingan xydelmerişenei kollektiivai hanal bodolii xanuulan, iigeze xelebe:

Dekaabriin 12-oi yder bolbol delxei deere ton zargalantai aradai arad bygediin bajarai yder bolno. Bidener bolbol manai zargalanta Exe oronoi byxii azalşandai adali, eehediingee duuji xyn tyreltenei geeni Staalinda ba tereenei aldarta soraatniguudta ygexebdi.

OKTIAABRIIN ILALTII XIORXOOR XAMAGAALXABDI

Petrozavoodsk, 13. (TASS). Hunguuliin kampaaniin exilelgehe zoriuulagdahan miitingnyyd xolxoznuudai byxii zastaavanuudaar boloo.

Lejtenaant Fordiuuninai zastaava deere bolhon miiting deere erxim seregşe Gajderov yge xelexe zuuraa medyylxene:

—Inag Exe oronoigoo tyleo omogorxoxo bodol bolboi ene tyyxete yderynyydte bidener byxenei zosoo yzegdene. Myneo xaranxii hyni xilee xamagaalxa peostdo oşoxodoo, manai nangin xile deegyyr neges daisanlii tabixagyib geze tangaraga ygeneb.

Daişalxii huralsal ba poliitikan beledxelei talaar erxim seregşe Baabyskin iigeze medyylne:

—Bidener bolbol Leenin—Staalinai aguu jixe paartiin toiron, SSSR-ei araduudai gaixamşag voozdь—şine Konstituucii zoxioogşo inag Staaliniii toiron byri nigtaar zagsaja.

Bidener bolbol manai bajasxalanta Exe oroniii aradai byxii daisadhaa xamagaalxiin tulada eeriingee byxii xysii, eehediingee byxii ami beji xairalxagyibdi. Bidener bolbol neges faşiis şpioonoi, gadaadiin razvedkiin neges diversaantiin, neges agentiin manai xilii alxaxa ygein tulada, Oktiaabriin ilaltanuudii xiorxoor xamagaalan xaraxabdi.

Ulaan Aarmi bolbol... azalşanai erxii xamagaalxaar belen geze daisad medeg

Moskvaa, 13. (TASS). Hunguuliin kampaaniin exilelgede zoriuulagdahan miitingnyyd Moskvaagai garnizoonai xehegyyd deere boloo.

Staalin Konstituuciin johoor hungaxa hunguulida beledxexe beledxelei bolbol Ulaan Aarmiin xyse şadalii saaşadaa bexizyylxe jabadalda bidenii xajighadag, geze eensk strelkovoi polkiin bagan komandiir Fordiucnkov xelebe.

— Manai Ulaan Aarmi bolbol şpioonuud ba urbagşadai uurxaiji ongilon soxizo, Staalin Konstituuca soo bişegdehen, azalşanai erxii, paarti ba zasagai tyryyşiin urialaar, xamagaalxaar belen. xezee xezeeneixihee xysetei.

Eensk xehegyydei miitingnyyd deere yge xelehen komandiirnuud ba seregşed bolbol, Staalinsk hunguuliin xuulii nebteryylen oilguulxa, Ulaan Aarmiin xyse şadalii bexizyylxe, seregei ba poliitikan beledxelde şine amzaltanuudii tuilaza hungaltiin yderte jirexe ujalganuudii bejedee abba.

Byxerosiin CGK-ta

Byxerosiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai preziidiym bolbol „Xoito ba nyydel rajoonuudta, zizexen poseloognud ta hunguuliin uçastoguud tuxai" „SSSR-ei CGK-ai 1937 onoi oktiaabriin 3-nai yderei togtooltoi zoxildulan, SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin talaar docro zaagdahan iime hunguuliin ookruguudii Arxaangelьskiin mozodo emxidxexii Arxaangelьskiin moziin gyisedkoomhoo zybşeerexe gebe:

a) Miis zelaanida—61 xynde;
b) laagernuudta—50 xynde;
v) Staanca Karmakyylde—50 xynde;
ç) Bolьşoi gyybede—62 xynde;
d) Doolgo gyybede—58 xynde;
y) Xabaarovo huurinda—81 xynde;
e) Kaara tosxondo—52 xynde;

„KOMSOMOOL" BA „SMIDOOVIÇ" PAROXOODUUDAI MORIAAGUUD EXE ORONOO BUSABA

„Komsomool" ba „Smidooviç" paroxooduudai moriaaguud Exe oronoo busaza, Gaavrahaa Leeningraad oşoxo zamdaa jabana. Eehediingee Exe oron bulsa jabahan moriaaguudai jabaa „Andrei Zdaanov" teploxoodai boorthoo Narkomvood telegraama abaa. Moriaaguud bolbol SSSR-ee busahanda xizaargyi bajarlahan hanalaar dyyrenxei geze eneen soo medeesegdene.

„Andrei Zdanov" teploxood oktiaabriin 16-da Leeningraadai poort deere xyliegdene.

* *

SSSR-ei uhanai traansportiin Aradai Komisaar nyxer N. I. Paxoomov bolbol „Komsomool" ba „Smidooviç" syydnenyydei komaandiin geşyyde gurba gurban kamaan salingai Çeryyeetei tuhsleena yşeeii Çeryonomoor iin ba Seeveer paroxoodstiin naçalniguudta duradxaba. Exe oronoo busajaba jabaa moriaaguud bolbol sanitaarno—kyroortno emneleer xangagdaxa baina.

Şine hunguuliiin xuuliii oloniitiin dunda yrgenəər ba gynzegiigəər nebteryylje!

ŞALGAŻA YZEMØØR XEREG

Selenge. Zagastain somono Staalinai neremzete kolxoozo dergedexi partiijna organizaasiin baidal amagalan bişe bai na. Ene organizaaca boibol partiida xarşa elementnyy rer buzarlagdahan baina. Zi seelxede, Ceden-Dorzo Zazana gegşe mynøø xyrter paartiiin gəşyyn zandaa baina. Ynen dəə Zazanai gegşe paartiiin dunda baiza şadaxagyi xyn Ene xyn bolbol 1935-36 onuud ta tus partiijna organizaaciin sekretaarь baixadaa organizaaciingaa xydelmerii uua gaahan baixa jym. Gadana Zazanai bolbol Ajuuşa Teelin tei xani nyxed bolzo kolxooz niguudai niyden deere arxi daa emxidxeze zabxairhan ba na.

Zazanai bolbol yngeregşe zilde kolxoozoi malii erxilze baixadaa malnuudaa xooloo dutaaza neliced olon tolgoi malnuudii yxyylhen jym. Myn olon malnuudii hubairuulhan baina.

Zazanai bolbol siilkeede oşo hon kulaag Şoimpol Darmiin gəşiin basagaar hamga xeze, tere kulaagtai mynəəş barisaatai baigaa johotoi.

Gadana, ene organizaacada Şagdiirov Bajar gegşe baixa jym. Şagdiirov bolbol 1931 ondo Tamça geze gazarta hurgagşaar baixadaa huragşadai dunda buzagai jabadal delgehen deerehee komsomooloi zyghəə viigovor abhan baixa. Myn Zagaxain dunda hurguuliin dergedexi komsomooloi organizaaciin sekretaarь baixadaa Şagdiirov bolbol yretei hain xydelmeri jabuulaagyi, ynendəə xyn imeriee unagaahan baina. Şagdiirov xadaa, aradai daisadai tuhamarşan baihan Şadaanov gegşii jixeer ymøørhen baina.

Tus partiijna organizaacada iimenyyd naidabarigyi xynyydei şurgaad baixada miil dugai bailtai bişe, xarin hainaar şalgaza yzexe xeregtei.

Dob. Sag.

Tariaa soxilgo jyynde udaarnab?

(*Xoriin aimag*).

Xoriin aimagai olonxi kolxoozuud, mynøø xyrter tariaa xuriaalgaa dyyrgeedyi. Zişeelxede, Deede-Xudanai ba Doodo Xudanai, Xasuurtain somonoi kolxoozuud tariaanai xuriaalgii 80-90 proc. dyyrgeed le baina.

Myn aimag dotoroo 5583 gektaar deerexi tariaan soxigdoobo. Tariaanai somolgo ba soxilgo ton aalixan teempeer jabaza baina. Aimagai partiijna, soveedai organizaacanuudai ba AGT-ai zyghəə ele xydelmeride operatiiv xytelberi ygeze, emxidxenegyi.

Zarim kolxoozuudta tariaa soxixoo jirehen molotiilkonь ebderxei ba tohogyi baina. Deede-Xyrbiin somonoi, Kaliininai neremzete kolxoozoi tariaanai ovin deerenь kleeşc oldobo. Ene xoroto xorxoiji usadxaxa tuşaa xemzee abtanagyi.

D. Ż.

Agitaatornuud xydelmerişedei bairanuudta

Ulaan-Ydiin şirem şudxadag mexaniis zavoodai dergedexi paartiiin istoori yzexe kryzoog SSSR-ei Jixedeede Soveedai hunguuliin dyrimtei xydelmerişen byxeniii haitar tanilsuulxa geze əəhedəingəə huragşadii xydelmerişedei bairanuudaar xubaaza tabihan baina.

Tus kryzoogai huragşad: Rysaanov, Kolesniçeenko ba Volooçenko gegşed xydelmerişedei bairanuudaar oilguul giin xydelmeri, jarildaa metenyydii jabuulza exilee.

Myn haja bolhon partkoonoi zasedaaniin togtooloi johoor, ysəə 6 agitaatornuud nemegdebe. Edenerenь oiriin ydernyydte praktiis xydelmeridəə oroxo baina.

C. Nimiin.

Hunguuliin dyrimtei tanilsaza baina

Xori. Doodo-Xudanai somonoi soveedai ba paartiiin exin organizaaciin zyghəə tusagaar xynyyd kolxoozuudaar jabaza kolxoozniguudii SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin dyrimtei tanilsuulza baina.

Moolotovoi neremzete kolxoozoi gəşyydei dunda ene asuudal tuxai yrgen jarildaan da bolhon baina. Ene jarildaanda zuu garan kolxoozniguud suglarza, jixe namzaltataigaar honirxon xelsehen baigaa.

Myn, Biiyyxerei neremzete ba Vorooşiilovoi neremzete kolxoozuudaar tusagaar agitaatornuud jabaza jarildaa xehen baina.

Hunguuliin dyrimtei kolxoozniguud tanilsaxataigaa xamta, azal xydelmeriingəə edebxiii deeşelyylhen baina.

D. C. Don.

Zagarain aimagta şine hunguuliin xuulitai tanilsuulgiin xydelmeri muusa jabana.

Soveed oronoi arad zon bolbol xojor hara şixam boloод, delxein bymberşeg deere ton dimokratiis johonoi şine hunguuliin sisteemeer SSSR-ei Jixedeede Soveedii hungaxaa baina. Iimede ene hunguuliin xuulii ba Staalin Konstitucciin udxaşanarii azaişan byxenide zyil zyileərenь tanisuulza ygexe jabadal ton şuxala baigaa.

Zagarain aimagai udaridagşad bolbol ene şuxala zorilgii medeegyi baina. Hunguuliin xuulitai tanilsuulxa ba gynzegyigəər şudalxa jabalal imagta muugaar emxilegdehen baina. Aimagai ceentr deereş hunguuliin dyrimtei tanilsuulxa negeş kryzoog emxilegdeegyi. Iime uşarhaa aimagai alban gazaruud ba organizaacanuudai ba aimagai gyisedkoomai xydelmerişədəə exileed hunguuliin xuuli ba hunguuliin texnikii medexegyi baina.

Agitaatornuud ba propagandiistnuudtai seminaari negeş xeegyi, iime baidal deerehee, hungagşadai asuudalda buruu ba budaliaantaigaar xariuu ygexe jabadal olon baina.

Staara-Briaanskiin selbsoveedai tyryylegşe Tiytrin bolbol hunguuliin dyrim tuxai jarildaa ba elidxel xexedee buruugaar tailbarihan baina. Ene Tiytrin bolbol yngerxedəə hungagşadai spiisok zoxiooxiin tula soveedai dergede komisa baiguulxadaa, əərəə tyryylegşe bolzo, hunguuliin dyrimei 7-doxi zyilii ebdebe.

Aimagai gyisedkoomai tyryylegşe Yrtybaajev ba myn paartiiin AK-ai sekretaarьnuud bolbol kolxooz ba brigaadanuud deere garza jarildaa ba elidxel negeş xeegyi, ynen baidaliinь medexegyi baina.

Zagarain aimagai partiijna ba soveed organizaacanuud bolbol ene daridda xysee emxidxeze şine hunguuliin xuulitai azalşan bytenii ton hainaar tanilsuuixa johotoi.

Indin.

Beledxelgyi huuna

Selenge. Orongiin somonoi kolxoozuudaar SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungalxa hungaltada beledxelei xydelmeri jabuulagdanagyi, kolxoozniguud hungaltiin dyrimtei tanilsaagyi deerehee şine hungalta jamaraar yiledegdexii ogto medexegyi baina.

Kolxoozuudai brigaadanuud deegyyr politpropagaandiin ba agitacioonuo xydelmeri jabuulagdanagyi.

Tiime tula aimagai partiijna ba soveedai organizaacanuud anxaralaa tabigtii.

S. Xandazabai.

Edebxetei hainaar beledxeze baina

Zakaamin. Xuzarai somonoi grazdaniinuud SSSR-ei Jixe deede Soveedta hungaxa hungaltiin dyrimtei tanilsaza exilheer yni boloo. Dyrben kolxoozuudaar 6 kryzooguud emxidxegdeze, 21 daxin xeşeel xehen baina.

Somonoi yrgen suglaa tataza şine hungaltiin tuxai 3 daxin xelsehen ba kolxoozuudai geşyydei yrgen suglaan deere 13 daxin xelsehen baina.

Unşalgiin baişaniii erxilegşe Jynden Daşiin gegşe ybehe-tariaanai xuriaalgiin yjede brigaaduudaar tusagaar jabaza agitacioonno xydelmeri jabuulhan ba hungaltiin dyrimei tuxai xyn byxende xøøreze ygehen baina.

Kolxooz byxende nege negeze agitaatornuud byxezyylegdeze mynøø nyxed Staalinai ba Kaliininai elidxelnyydtei tanilsuulaza baina.

Zangiin.

Tanilsuulgiin xydelmeri jabuulnagyi

Xori. Xoriin somonoi baisiin yberei kolxoozoi niite kolxoozniguud dunda SSR Xolboonoi Jixedeede Soveedtai hungaltadaa beledxexe xydelmeri oroi jabuulagdanagyi. Kolxoozniguudanь „xezee xaana, jamar hungalta bolxo jym" geze asuuza jabadag baina.

Ene kolxoozdo yseg bişeg medexegyi 80 garan kolxoozniguud bii. Teed, yseg bişegte hurgaxiin xemzee oroi abtanagyi. Sojol kylьtyyriin xydelmeri tuilai muugaar ja buulagdana. Somonoi soveed ba partiijna organizaacanuud bolon kolxoozoi pravleeni bolbol ene daridaa şine hunguuliin xuuliii kolxoozniguudtaa hainaar tanilsuulza ygexe johotoi baina.

Gataboon.

DAISADTA XATUUGAAR XANDAXAA AINA

(*Jaruuniin aimaghaa manai korrespondeent*)

Moolotovoi neremzete kolxooz bolbol Jaruuniin aimag soo, aduu malaar olon, tarilgaar jixe egeel tomo kolxooz bolxo baina. Tiin, ene kolxoozoi ilangajaa mal azal deerenь jixeşeg xorololgo bolzo baina.

Pravleeniin tyryylegşii orologşo Galsaanov gedeg Ylderigiin somonoi, Leeninei neremzete kolxoozoi tyryylegşe baixadaa yrehenei soortoto tariaa yrize gem xehenei tyləə syydte orood baihan xyn.

Yxerel feermii erxilegşe Cerendorziin gegşe lamanartai xaluun barisaatai, johotoi xojor niuurtai bildaguuşan.

Xoninoi feermii daagşa Ba zarai gedeg Egetiin adagai selьpoogai tyryylegşe baixadaa jixe yrite xehenei tyləə zil xaxad tyrmede huuxaar şiidxyylhen ba urdanь lama jabahan xyn baixa jym.

Ene kolxooz bolbol 1937 ondo mal azalii xygzyylxe gyreni tysebii gyisedxəəgyi: 50 yxer dutahan, 4-5 unagan yxehen, 20 gyyn unaga xajahan ba 40 xuriga eşigen yxeze xorohon baina.

Gadana, ene zilde maldaa ediyylxe ybehe tezeel beledxexe tysebəə dyyrgeedyi. 80 mingan ceentner ybehe beledxexe baixa, oroi 40 mingan ceentner ybehe abhan baina. Maldaa xeden olon dulaan bairanuudii barixa johotoi aad, mynəə xyrter negeş baira baria agyi.

Egeel iimenyyd daisan xynuud kolxoozoi xytelberide orood baixada mal azaldanь xorololgo bolzo baihaniin eli bişe gy! Tus kolxoozoi dergedexi partiijna organizaaca ba kolxoozoi tyryylegşe Şonoojev bolbol daisadii eliryylen xatuu temesel jabuulxa aigaad, kolxoozii hyidxexe xeregte tuhalalsaza baina.

Jym. Cerenel.

83 gektaar urgasaa gutaaba

Deede-Xyrbiin somonoi (Xori), „Şine azal" kolxoozoi 83 gektaar tariaan boogdoodyi deerehee, saha boroondo orozo yzegemteze baina. 60 buxal ovioos ba 15 buxal jaaricii adduu mal gemteebe. Tariaa talxan deere xaruul ygei. Somolgiin xydelmeri aixabtar muugaar jabaza baina.

Tus kolxoozoi tyryylegşe Dugarai gegşe tariaagaa hainaar xuriaaza abxa xydelmeri emxidxexiin xemzee abnagyi. Ene xyn bolbol byrzyaazna nacionaliist Zambal Gombiin gegşetei xaluun barisaatai, tereenei zaabariaar 4 gabza-gebşe lamanarii kolxoozdoo asaraad baidag.

Mal azal deerenь amagalan bişe baidaltai. Egeel tyryyn, malai dulaan baira ba dal xoriyo ygei.

Aimagai organizaacanuud ede byxii buzagai baidalii xaraza daigaad, jamarş xemzee abnagyi, ohol hanaa amar huunad.

Damba.

Leeningraad Aguu jixe Oktiaabriin Socialiis revoliyyciin xoridoxi oido

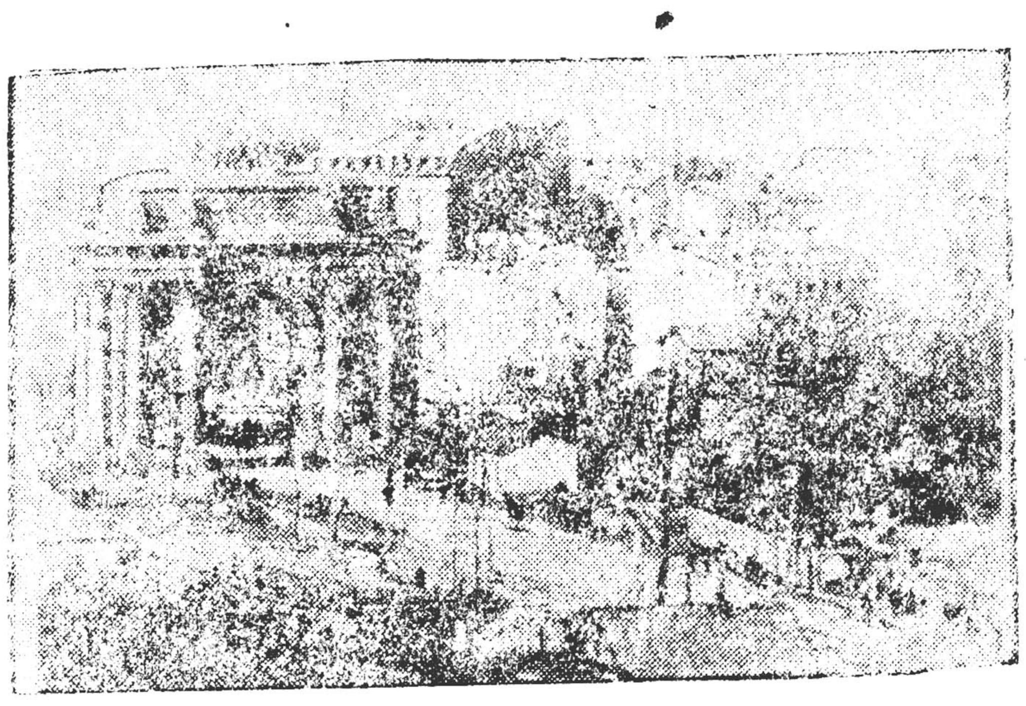

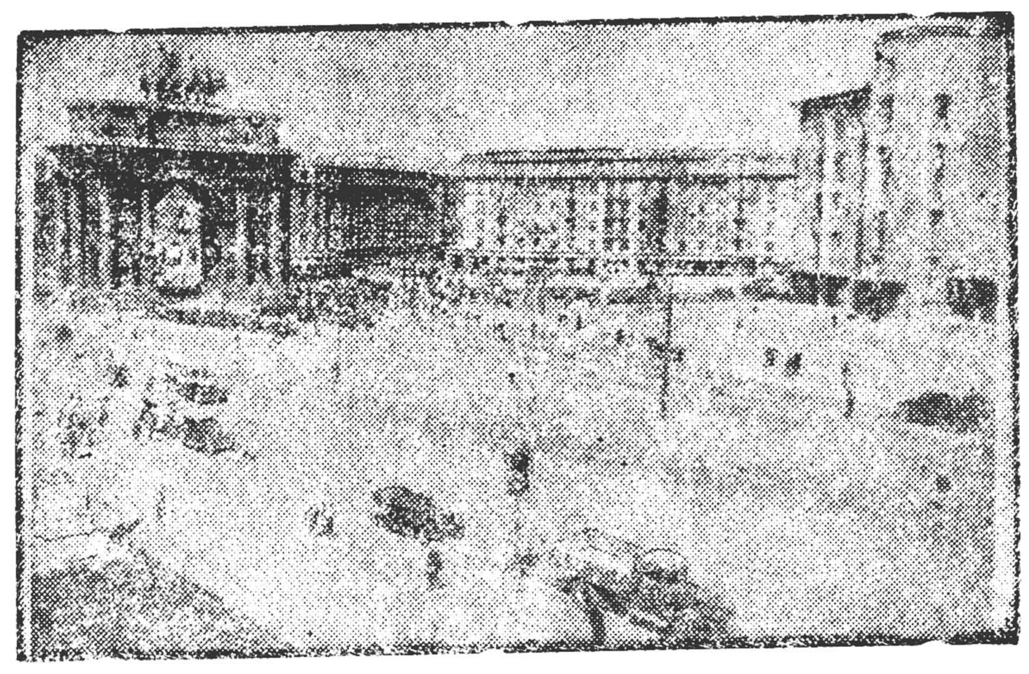

Leeningraad bolbol SSSR dotorxi ton haixan gooroduudai negen bolzo baina. Zil byri bairiin ba komunaalьna barilga nuud barigdaza, yiilьe talamainnuudanь yrgen sebernyyd bolzo baina. ZURAG DEERE. Zyyn gar teexinь, urdiin Naarvsk talamai (zuragiinь 1923 ondo buulgahan), „baruun gar teexinь, myn Naarvsk talamainai mynøø Staaxanuudai talamai bolood baina. (zuragiinь 1936 ondo abtahan).

L. G. Andreejevskiiin foto (*Sojuuzfoto*)

OLONIITIIN URGAŻA BAIGAA POLIITIKAN EDEBXI XEŞEELII TOLGOILOXO

Manai Exe oron tusagaar politikan xygzeltiin polosa yngergeze baina. Ene polit kan xygzelte bolbol xaa gazarta, aguu jixe oronoi byxii za xizaarnuudaar yzegdeze baina. xeden millioon ba arbaad millioon xynyydii elsyylze baina. Tiide hajaxan, əəriingəə kylьtyyrne talaar xozomdongi baihanai erxeer politika boo xolo baiza baihan azalşan aradud bolbol, mynøø xadaa, niitiin aktiivna baidalda orolsoxo arga bedereze baina. Byxii Soveed Xolboonoi beledxeze baigaa xojor uşaral bolbol xydelmerişen kolxoozniguud ba inteligeencii politikan edebxi xeşeelei gynzegyigəər urgaxa jabadal tuhalna. Ene xadaa — Aguu jixe socialiis revoliyyciin xorin zilei oi ba SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungalta bolno.

Yngerhen xorin ziiei torşoo Leenin—Staalinai paartiin xytelberi doro manai Exe oronoi tuilahan byxe delxein tyyxete ilaltanuudii aşaar. Soveed Xolboon dotor socializmiin triymfiin aşa yreer, delxei deere ton demokratiis Konstituucii batalan abtaşadaabli geze oilgoxo xynii ojuun mederelde, ede xojor uşaral—Aguu jixe socialiis revoliyyciin xorin zilei oi ba SSSR-ei Jixedeede Soveedai hungaxa baigaa hungalta —ton nege, taharaşagyi byxe-li jyymen geşee geşee xeleńxi baina.

Manai oronoi xynyyd—ojuun medereltei nahandaa kapitalizmiin xarjas baidalhaa syləətə, soveed, socialis baidalda orogşod ba yngerhen sagai dasalalta, bogoolşololgo, guiranşalalgi gansal xebiel ba literatuuraar, ybegedxygşedei xəərei gəər medexe xynyyd—ede bygede bolbol yngerhen xorin zilei zammii xaraxad, bahargalalgaa ba omogorxolgoor dyyrenxei baina. Edener bolbol, Exe oronoi sagai tuhada ysəə byri hainaar ba byri jixeer xydelmerilexəə, bytəəxəə baigaaadai xoinno, edener bolbol əəriingəə Exe oronoi byri jixe xysetei byri şadaltai, byri ilagdaşagyi bolgoxii oroldono.

Oloniitiin politikan edebxi xeşeelei ene yzegdeegəər eedelxe jabadalda xysete tylxise bolxo busa şaltgaanuudai dunda şine hunguuliin xuuliii propagaandalxa, niitebygedeerəə şudalxa jabadal tusagaar huuri ezelxe baina. „SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai Dyrimei" xysenii jyn be gexe le, ene dokyment—exinhee hyyl xyrtər SSSR-ei Konstituuca bolno baina.

Staalin Konstituucadal adali, hunguuliin şine xuuli bolbol nehen ydxii oodon oilgodog ynen şudargu grazdaniin bygede gyrenei baigaulagdahan aktiivnaar xabaadaxa xyselii tyryylne. Egeel iimehee şine hunguuliin xuulii şudalxa yzexe talaar emxidxegdehen olonxi kolxooz ba kolxooz gudud bolbol jyriin kryzoogud olşor edeegeer damzan, soveedai xeden millioon xynyyd politikan azal jabuulagda xabaadana. Socializmiin ireedyi Soveed aktiviistnuud, agitaatornuud ba propagandiistnuud geneen soo urgan xymyyzene Şine hunguuliin xuuliii dabaşagyi xysenиinь jyyb gexede, ene xadaa, ulaxooroodiin baidalnuudta honirxon ton jixe interessii azalşad yneger xauuliii tailiin dunda gargana Tiimehee, zavooduud ba faabrikanuud deere, kolxoozuud ba sovxoozuudta, ulaauseregei xeregyyd ba alban gazarnuudta „SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai Dyrimii" şudalxa yzexe jabadal bolbol politikan asuudalda hurgaxa olon millioon byxeaardai yniversiteed, oloniitiin politikan ojuun mederelii ssaza bolxo odelyylxe xysete xyşyyrge boldog baina.

Hunguuliin xuuliin propagaanda—jyriin bişe, ton erioo xereg myn. Hunguuliin xuuliin paragraf byrii oodon gyised medexegyi, uraxsal politikiin xursa asuudalnuudii xoohon ba şanga fraazanuudai saana daldalan toirozo gardag agitaatornuud ba propagandiistnuud ygii gansal goorodto bişe, myn huurinday xenş duulaxaa bolxo baina. Azalşanai uxaan mederel yrgedehen, teeeenei honirxoo jabadal xizaargyi bolhon deerebolbol, kryzoogta jabagşad hunguuliin xuulii şudalan yzexe zuuraa, ulaxooroon politikan ton orioo asuudalnuudta xariuu ygexii erine. Ete asuudalnuudtaa xariuu xeregtei. Oilgogdoogyi jyymiinь oilguulxa, busagaidahan, dahan ruu jyymiinь buruuşaaxa, zarim xarşa yge xeleljegyydte soxilto ygexe xeregtei. Mynəə agitaatornuud, propagandiistnuud erixe eriltele manai byxii orondo ton jixe xemzeede xyrze baigaa yjede, xeden millioon komunistnuud, komsomolşuud, partiijna busa aktiviistnuud aradai dunda bolьşevig ygenyydii nebtergeze baigaa yjede, xeden, bolьşevigyyd xyndelen, Leenin—Staalinai agitaaciin elementaarna tradicaanuud tuxai yşəə ba yşəə daxin hanuulxa xeregtei.

Politikan edebxi xeşeelii gansal azalxuud ba kolxoozuudta bişe, myn kystaarnuud, gerei emegtei ezed, pensioneernuud şiugi baga aktiivna gexe odoo xyrter toologdodog, arad zonoi iime taliin dunda tusagaar xyseteigəər yzegdeze baina. Tiin ton xarakteerna baina. Aradzonoi ede gryppenyydei suglaanuud ton olon xydxeltei, tede byxii asuudalnuudtaa xariuu xeregtei. Ede xynyyd oolbol əəhediingəə ene jyyme bişebolxo xereg deerenь bejelyylxe xysene. Staalin Konstituuca bolbol Soveed Xolboonoi byxii azalşad nuudtai adali, ededide tiime erxe baigaa ba ujalgii oilgono.

Goorod ba huurinai azalşanai politikan edebxi xeşeelei urgasa bolbol bidenii, — ene xadaa, manai xygzeltiin ebderegyi xuuli bolno, —azabaidal byxii halbarinuud deere şine amzaltanuud teeşe xytelne. Mynəə staxaanovtanai xydeləəhei şineer urgahan jabadal genetiin uşar biş. Moskvaa, Leeningraad, Goorki ba azayiledberiin busa ceentryyde azalşan, tymer zamaixid, kylьtyyre ba iskyystviin xydelmerilegsed Aguu jixe socialis revoliyyciin xorin zilei oido staxaanovtanai erxim ugtamzada beledxeze baina.

Staalinai urgaşa geze aradzonoi nerelhen, ene onoi gaixamşag urgaşa ba şanga şadaltai soveed huurinai xehen amzaltanuud bolbol olon millioon eregtei ba emegtei kolxoozniguudai politikan ojuun mederel ba edebxi xeşeelei tahargaltagyi urganaa ba yre myn. Mynəə namarai ton şuxala xydelmerinyydei—namarai tarilga ba ziaabь xaxalalgiin jabaza baigaa huurin gazarnuudai oktiaabriin urda teexi myriiseen yzgeneer delgerze baina. Ene—azalxa xydelmerişen angitai xamta ba tereenei xytelberi doro Aguu jixe socialis revoliyyciin xorin zilei oiji ba Jixedeede Soveedai bolxoo baigaa hungaltiin şine amzaltanuudaar temdeglexii oroldozo baigaa huurinai aradzonoi

Oktiaabriiin revoliyyciin 20 zilei oido ugtamza

XUDALDAANAI TYSEBII 200 GARAN PROC. DYYRGENE

Ulaan-Ydiin kolxoozoi bazaar deerexi „Burmontoorgiin" halbari bolxo magaziin № 5 (magaziiniii erxilegşe nyx. Mostovskoi) oktiaabriiin hain yderei myriiseede orolsohon baina. Tus magaziin bolbol sentiaabrь hariingaa tysebii ylyybşelen dyyrgeze garhan aad, tere teempee oktiaabriiin garhanhaa xoişo aldangyi, xarin yşee hainaar xydelmerileze exilee. Xudaldaxa assortimeentiin tovaarii 10 proc. jixedee.

Erxim staxaanovtan: Xaarlova (xudaldaaşa) gegşe sentiaabrь harada 45 minganai ed tovaar xudaldaxa tysebtei aad, 96 mingan tyxerigei ed tovaar xudaldaza, tysebee 213 proc. dyyrgehen baina. Myn Viiktorova, Viaatkina, Mostovskoi ba bişed tysebee 130 — 200 proc. xyrter dyyrgee.

Ede nyxed xadaa magaziin dotorxi byxe tovaaraa zişeete hainaar tabiza, johotoi soveed xudaldaa erxileze baina. Ene hariin exilhenhee xoişo xudaldan abagşadai zyghee gomdol medyylge oroogyi baina.

C. Nimiin.

Hain yderei urdaxi jaarmag

Cakir, (telegraamaar). Zakaamnai aimagai ceentrte oktiaabriiin 10 haa exileze, Oktiaabriiin XX zilei oido zoriuulhan kolxoozoi jaarmag neegdebe.

Tus jaarmagta raipotreebsouzai zyghee 81 mingan tyrigei ed tovaar tabigdaba. Teenheenь ed bys—27800 tyx., belen xubsahan—26600 tyx., vaalinka ba oimohon—6600 tyx. ba bişe tovaarnuudiinь 20 mingan tyxerigei bolno.

Jaarmagai tyryyşiin gurban yderte 20800 tyxerigei ed tovaar xudaldagdaba. Kolxoozuud ba kolxoozniguud jaarmagta edebxiteigeer xabaadalsaza, xydөө azaxuin produukta jixeer asarba.

Jaarmag oktiaabriiin 25 xyrter yrgelzelexe baina.

Şojoonov.

Noormoo 250 proc. dyygene

(Xoriiin aimag)

Doodo Xyrbiiin somonoi, Leeniinai neremzete kolxoozoi erxim staxaanovtan Tydyb Davaa, B. Vaaxraşov gegşed haa somolgo ba soxilgiin xydelmeride jabaxadaa, yderei gee noormii 250 proc. xyrter dyyrgene. Xehen xydelmeriiinь şanar ton hain.

Н. Н.

Azalta yder byxende 17 kilograam

(Biçyyrei aimag)

Xarlan somonoi, Çernoovai neremzete kolxooz ene zilei naa xuriaalgii erxim hainaar dyyrgeed, somolgo ba soxilgiin xydelmeriii emxiteiger jabuulza baina.

MTS-ei natuur tyleberiii 82 proceent dyyrgebe. Ene zilei olzo xubaarida azalta yderte 15—17 kiilo tariaa xubaaxa bagsaatai baina.

D. Cerenei.

V. Staalinai sylelgede baihan gerei makeed

Vostooçno-Sibiiriiin moziin Noovoyd[illegible]inskiin dunda hurguuliiin huragşad nyx. I. V. Staalinai sylelgede baihan gerei makeed bariza exilee.

Tere gerei gadaada xelberi ba dotoodo baidaliinь xөөr xaruulxiin tula tere gerii haisa medexe Aleksei Mixailoviç Solovьjoov gexe zerge ybeged xygşedii haza zaalgadag baina.

Ene makeed bolbol Oktiaabriiin XX zilei oin yderøydte belen bolxo. Eneenee şine hurguuliiingaa nege tanxiimag soo tabixa jyyme.

---

20 ZILEI SAAD TEE

Oktiaabriiin aguu jixe socialiis revoliyycii bolьşeviiguud xaişan geze beledxee hen be

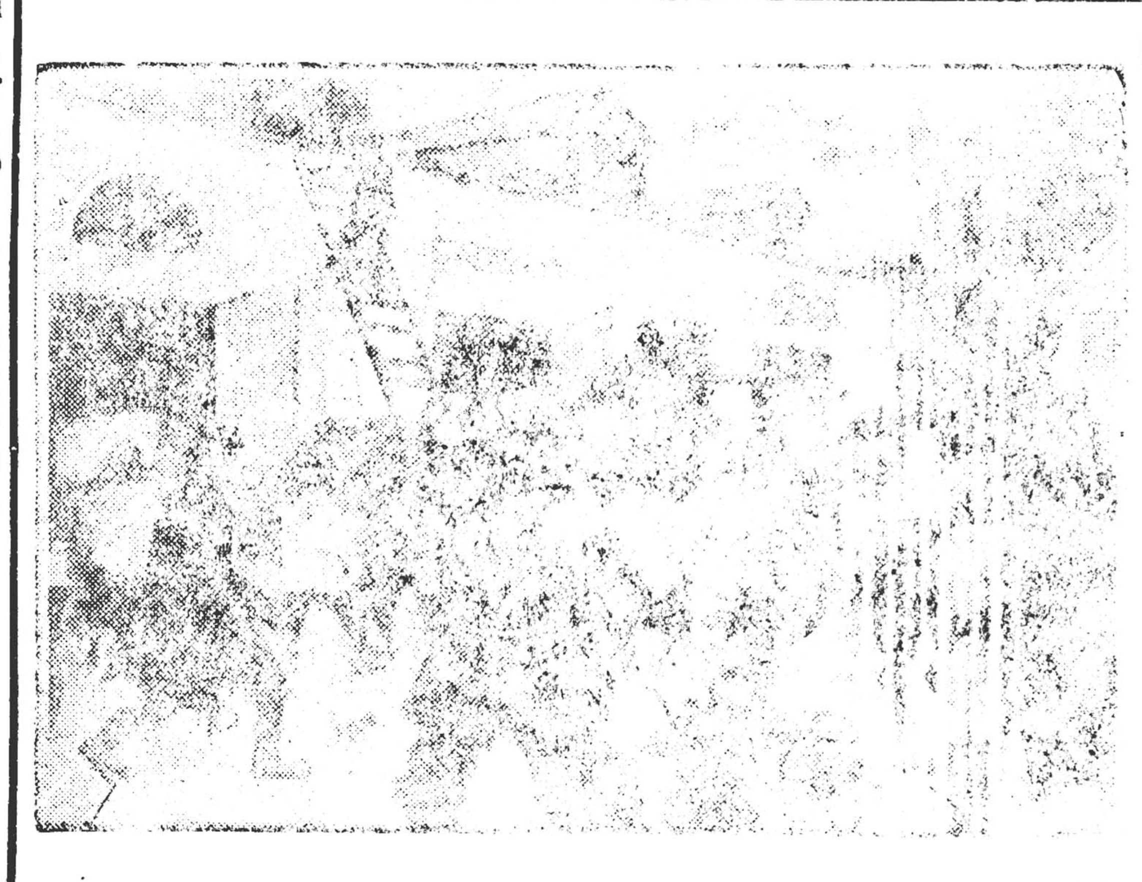

1917 ondo pomeeşegai azaxuin huuriii tariaaşadai ebdeze baihan tuxai zurag. (Sojuuzfoto)

Leenin ba Staalin oktiaabriiin vostaaniii beledxehen

Namarai xyiten olьbotoi vdernyydei tulaza jirexede Razliiv geze staanciin dergede Leeninei xorgodozo baigaa balagaan soo baixa argagyi boloo hen. Vladiimir Ilьjiiç Finliaandi oşoxo geze şiidehen baigaa. Eneeniii demii belexeneer xexe xereg bişe. Sag zuuriin zasagai tagnuulşad proletariaadai voozdiii ton jixeer bederyyhelze baiba.

Xediiş tiime haanь nyxedenь arga oloo Negon xydelmerişen — revoliycioneer parovoozai maşiniist baigaa. Tere maşiniist Leeniniii xiliin saana niuusaar abaaşaxa bolhon baina. Ilьjiiç koçegaar mete bolood jabaxa johotoi baiba. Xile şadarai staanca deere poojezdiin sostaavii oficeernuudei şalgan yzeze baixa yjede, maşiniist bolbol, parovoozdoo uha abxa gehen janzataigaar zaisaza oşood, gurbadaxi zvonoogoi bolood, jabaxa sagaa jirexede parovoozoo sostaavaigaa dergede asarhan baina. Ii geze, parovoozoo sostaavtanь tyrgөөr şagtagalaad huurihaa xydelze jabaa hen. Ilьjiiç iigeze xiliin saana oşoo belei.

Ilьjiiç bolbol Geelьsingfoors geze goorodto baigalza Petrograadta baigaad oktiaabriiin vostaaniiin beledxelii sexe xytelberilze baihan nyxer Staalintai darii barisaa baiguulba. Nadeezda Konstantiinovna Kryypskajaa bolbol paartiiin daalgabariaar Ilьjiiçde xojor daxin oşohon baigaa. Ximiiçeski bexeer bişehen bişegii Ilьjiiç tiixede elьgeegee hen geze Nadeezda Konstantiinovna xөөrene. Ene bişeg dotoroo Geelьsingfoorsdoxi bairiingaa plaaniii zurahan baiba. Ene plaan deereheenь Ilьjiiçiin bairii xyn hөө asuuza hezeg tyryylengyigeer, miin sexe bedereed oloxoor baigaa.

Sentiaabriiin hyyleer, Korniilovoi yimөөnei butasoxigdohonoi eseste, revoliyyciin şine debzeltenyyd urgaza exilee—faabrika zavoodai xydelmerişed vostaani xee, tariaaşan, xydөө niutagta pomeeşeguudai gazarii xyseerөө ezemden abaa, soldaanuud dai xexee arsaa, soveeduudta bolьşeviiguud diilenxi olon bolhon baigaa.

Ilьjiiç, Geelьsingfoorstoo baixaa bolizo, Petrograadta dyte baihan Viiboorgdo jiree. Eneentei xamta, „Marksiizm ba vostaani" geze nerelhen bişegii paartiiin Centraalьna Komiteedta bişeze elьgeehen baigaa. Ene bişegenь ton jixe aşa tuhatai baihan jym. Tus bişeg soo, vostaaniii jamaraar beledxexe, daralan mylzegşedei urdahaa şuud şanga temeselde xydelmerişen ba tariaaşaniii xaişaagaar xytelөөrilen jabaxa tuxai ton todorxoigoor xelegdehen baina.

Vostaani bolbol iskyystvo geeşe. Vostaani xexe sagii haisa şileze oloxo xeregtei, vostaanida ton hainaar beledxexe xeregtei—geze Ilьjiiç paartida zaadag baigaa. Vostaaniii exilee haa, esestenь xyrter erid şangaar jabaza, şuud xydelze, udaaralgyi dobtololgodo oroxo johotoi gedeg hen.

Sentiaabriiin hyyleer bolьşeviig paartiiin Centraalьna Komiteed, amzaltatai vostaaniii emxidxexiin tulada paartiiingaa byxii xysii elsyylxe geze togtoohon baina.

Egse 20 zilei saad tee (xuuşaaraa sentiaabriiin 17-do, şineeree 30-da). „Raboçii pyytь" geze bolьşeviig gazeetada nyxer Staalinai „byxii zasag soveeduudta" gehen statьjaa garhan baina.

„Revoliyyce jabaza baina. Ijyyliiin ydernyydte buudaglahan ba Moskvaagai zyblөөn deere „xydөөlegdehen" enenь xuuşan xaaltanuudii ebden, şine zasagii vydxen, daxin şineer tolgoigoo yrgeze baina"—geze nyxer Staalin bişee hen.

Nyxer Staalinai ygөөr, paarti bolbol xydelmerişen ba tariaaşanda iigeze xeleze baigaa:

„Nege haa Keereenskiiin zasagai gazarai zasag—tiigeehaa pomeeşiguud ba kapitaliistnuudai oroilolgo, dain ba handaral.

Nege haa soveeduudai zasag—tiigee haa xydelmerişen ba tariaaşadai oroilolgo, ebnairamdal ba handaraliii usadxaxa jabadal.

Aza baidalanь eerөө iimeer ba gansaxan iimeer asuudalii tabina".

Leenin ba Staalinaar udarilagdahan bolьşeviig paarti soveeduudai zasagai tylөө temesexe temeselde xydelmerişen ba tariaaşaniii şuud bolөөxehen baina.

C. K., M. K., P. K. ba Piiterei ba Moskvaagai soveeduudai geşyyn bolьşeviiguudta zoriuulhan bişeg

Ynete nyxed aa, uşaral-jabadalnuud bolbol iimede aalidabal johotoi gem-uul bolxo baina geze manai zorilgii bidende maşa todoor ugtuulan xeleze baina.

Tariaaşanai xydөөlөөn urgaza baina. Zasagai gazar bolbol zerlig repreesiii şangadxaza baina, seregei dotor manda duratai jabadalnuud urgaza baina. (Moskvaadaxi soldaaduudai duunuudai 99 proceentonь man teeşe baina, finliaandiiin seregyyd ba flood bolbol zasagai gazarta esergyy baina, Jyre froontiin tuxai Dybaasovai gerşelge).

Germaanida bolbol revoliyyciin exilhen, ilangajaa matroosuudii buudan alahanai xoino eli todo boloo.

Moskvaadaxi hunguulinuud bolbol—47 proceent bolьşeviiguud—aguu jixe ilalta bolno. Zyyn eseernyydtei xamta oronoi dotor eli—todorxoi olonxi bolbo.

Tymer zamai ba pooçtiin albanxaagşad zasagai gazartai konfliktatai baina. Liberdaanuud bolbol oktiaabriiin 20-do xurai gexiin orondo xorioodoor xurai gedeg bolşobo, g. m. ba g. m.

Ime uşar baidalnuudai baitar „xylieexe" gedeg gemtei jabadal myn.

Bolьşeviiguud Soveeduudai xuralii xylieexe erxegyi, bolьşeviiguud bolbol meter geheer zasagii abxa johotoi. Tiigeze şadaa haa tedener byxedelxein revoliyyciiş (uşaranь jyyb gexede tiigee ygei haa byxii oronuudai imperialiistnuudai xoorondo zoxioogdoxo xelseen zanaza baina, tere imperialiistnuud bolbol Germaanidaxi buudan alalganuudai xoino beje bejedee niaaldasatai bolxo ba bideniii esergyyseze negedexe), oros revoliyyciiş (uşaranь jyyb gexede [illegible] johotoi anaarkiin dolgioon bolbol bidenhee xysetei bolzo şadaxa), daind jabaza baigaa olon zuun mingan xynei amiiş abaraxa baina.

Aalidaxa gedeg gem myn. Soveeduudai xuralii xylieexe gedeg formaalintaza naadaxa xyyxedei naadan, formaalintaza naadaxa muuxai sunzaguurta naadan, revoliyycii bariza ygexe jabadal myn.

Xerbee vostaanigyigөөr zasagii abxa argagyi baigaahaanь mene geheer vostaani xexe xeregtei. Soxom mynөөl vostaanigyigөөr zasagii abza bolxo baiza maşa magadgyi jym: zişeenь, xerbee Moskvaagai Soveed mene geheer darii zasagii abza, bejee (Piiterei Soveedtai xamta) zasagai gazar geze soносxoo haanь, Moskvaada bolbol ilalta xangagdaa, dain xexe xyngyi. Piiterte bolbol xylieeze bolxo. Zasagai gazarai xexe yyne jyysgyi, abaralş ygyi, bejee tuşaaxa daa.

Uşaranь jyyb gexede Moskvaagai Soveed bolbol, zasagii, baanknuudii, faabrikanuudii, „Ryyssko Sloovi" („orosoi ygii") abza, gigaant jixe baazii ba xyse şadalii olxo baina. byxii oros oronoi ymene agitaacalaza, asuudalii iimeer tabiza gebel: xerbee bonapartiist Keerenskiiin bejee tuşaagaa xadanь eb nairamdalii bide yglөөder duradxaxabdi (xerbee bejee tuşaagaagyi xadanь, bide tereeniii unagaaxabdi). Gazarii tariaaşanda meter geheer, tymer zamaixin ba pooçtiin albanxaagşadta ygexe bultii —meter geheer, ba bişe bişe zyilnyyd.

Piiterhee „exilexe" ujalga bişe. Xerbee Moskvaagai şuhagyigөөr „exilexe" jym haanь tereende labtai xamhalsaxa baixa: 1) aarmi bolbol froontdo haixaşaan daxaza, 2) tariaaşan xaajaagyi, 3) flood ba finnei seregyyd piiter teeşe jabaza jabana.

Xerbee Piiterte dyteşeg nege- xojor koorpys Keerenskiiin morin sereg baigaaşji haanь, Keerenski bolbol bejee tuşaaxa baatai. Piiterei Soveed bolbol Moskvaagai Soveed zasagai gazarai tuxiin tula agitaaca jabuulan xylieeze şadaxa baina. Loozung: zasag soveedtə, gazar tariaaşanda, eb nairamdal araduudta, talxa ylesegşedte.

Ilalta xangagdaa, xangagdaxadaa şuhagyigөөr xangagdaa gexe şaaasiin arban xubiiinь jyhenь bii.

Xylieexe gedeg revoliyyciin ymenөө xexe gem myn.

Mende N. Leenin

1917 onoi oktiaabriiin 16-20 (3-7) toom XXI, xuudahan 293-294.

Revoliyycioonno xydөөlөөnei sobiiti

1917 onoi sentiaabriiin 21 (8).

Petrograadai xydelmerişed ba soldaaduudai depytaadnarai Soveedta xydelmerişenei seekeer bolьşeviig preziidiym hungagdaba.

Sentiaabriiin 25-27 (12-14)—da Leenin bişebe:

„Xojor niislelnyydei Xydelmerişen ba Soldaaduudai Depytaadnarai Soveedta olonxinь boloo xadaa, bolьşeviiguud bolbol gyrenei zasagii өөrdөө gartaa abza şadaxa ba şadaxa johotoi baina."

(Leenin, toom XXI, xuudahan 193)

1917 onoi sentiaabriiin 23 (10)

Finliaandiiin Soveedai moziin jixe xural neegdeze, bolьşeviig xytelberi doro yngerebe.

1917 onoi sentiaabriiin 23-27 (10-14) ydernyydte „Zanaza tulaa katostroofa ba xaiçan geze tereen ei temesexeb" geze broşiuura Leenin bişebe

Demokratiis zyblөөji bagşaxa jabadalii esergyysen, byxe araduudta eb nairamdalii larii duradxaxii, pomeeşaguudai, miniistiirnuudai ba ceertevyydei gazarnuudii ymsөөr ezemdexe jabadalii darii zogsoozo, tedeniii jamarş tylebe. [illegible]igyigөөr yçrediitelьna sobraani boltor, ygeitei tariaaşadta zer zebsegii xangan, gazarai komiteeduudai medelde ygexii, azyiledberide ba xubaarida xydelmerişenei kontroolь emxidxexii ba tomo kapitaalnuudai dainai olziinь konfiskovaalan xair nairgyi tedende alba aşaxii erize Petrograadai faabrika—zavooduudai komiteeduudai gurbadugaar konfereenca togtoomzo abhan baina.

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

(TASS-iin medeeselnyydhee)

Xoito froont

Yimyyleeşen bolbol zyyn seektor deere ysed şanga baildaa xeze eldeb ynderdxenyydii ezelhen ba Daago ba Parrees xyrter uragşaa dabxihan baina.

Yimyyleeşen bolbol urda seektor deere Peenьja, Byxaan ba Looma Arkooji ezelhen baina.

Yimyyleeşen bolbol zyyn seektor deere 502 ba 280 ynderdxenyydii ezelbe. Ysed şanga ataakanuudii xeheneigee yreer, zasagai seregyyd bolbol 910-daxi ynderdxii ezelhen yimyyleeşeniii yldөө.

Peenьja Byxaanai xazuuda bolhon baildaanda yimyyleeşen jixexen geegdel yzebe. Zasagai seregyyd xojor tuguudii, xynde pylimiood ba xeden olon buu zebsegyydii buliaan abba.

Zyyn froont

Respyyblikiinxin bolbol Teryeelь seektor deere Torremooçi—Torrelasçerselь — Singraaji şigleze, yimyyleeşeniii ataakalaad, tedeniii Torremooçahoo yldehen baina.

Respyybliken arteleeri la Kastiilьaa ba Veenta delь Pyjeenьje şadar ba Pyjeerto ba Eskandoon seektornuud deere baihan yimyyleeşenei poziicanuudii boombodobo.

Urda froonto

Vilьjanyeeva delь Lyykehee Belьmees oşohon ba Inoxooso Penjarai (Kovdooviin proviince) oşohon xargiinuuda xereglehen rajoondo respyyblikiinxin bolbol yimyyleeşenei tyryyşiin liiniii ezelhen ba şanşaa dobtolzo yrgelzehee baina.

Respyyblikiinxin bolbol Navalagyyilja seektorto amzaltatai ataakanuudii xeze Seerra delь Gaamo şadar baigaa yimyyleeşenei poziiciin tyryyşiin liiniii ezelhen ba xojor pylimiooduudii, vintoovkanuudii ba pleennigyydii buliaan abba.

---

en şudarguu jabadal ba edebxeşeeleer deere baihanai zorimta bolno.

—Bidener bolbol SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltada xylieeze jadaza baibdi,—geze Kiijevei moziin, Vasilьkoovskiiin rajoonai, Jacki Xutorinai kolxoozniguud bişene. Bidener bolbol hungaltada idxiteigeer jirexebdi, ton erxim bolьşeviiguudta өөhediin sanaa duujii ygeze, komuniis paartida inag ba bejee symehenөө yşөө nege xaruulxabdi.

Leenin—Staalinai paartida ba soveed zasagta xizaargyi duratai kolxoozno tariaaşanai, manai oronoi byxii azalşanai poliitikan hanaliinь iime baina. Azalşanai poliitikan ynen şudarguu jabadal bolbol faşiizmiin razveedçiguud, diverşantnuud ba şpioonguudii ilgadxaxa, yndehөөrenь tahalxa yjedөө paartiiin Centraalьna Komiteed ba soveed zasagta tuhalan, xeden olon xydelmerişen, kolxoozniguud ba speciaaliistnuudai xaruuldag, tere hoto aktiivna heremzede xabaadaxa baina. Ende manai xilin erxim aldarta çasovoinuud xiliin saxiuulşad, xydelmerişen - tariaaşanai Ulaan Aarmiiin ulaan seregşed ba komandiirnuud tyryyşiin, ton xyndetei tuşaal ezelne. Aguu jixe socialiis revoliyyciin XX zilei oin yderte daişalxii staalinskvaaxt yrgexe erxe olxo socialiis myriiseede oroxii dotoodo xeregei Arkomaadai ulaan tugta, L. Kaganooviçiin neremzete Grodokoovskiiin pograan otriaadai seregşedei uriaalhan uriaal byxii xiliin zastaavanuudaar duudagdaza baina.

Manai byxe orondo urgaza baigaa poliitikan xygzeltii tolgoilxo, soveedai grazdaniiin byriiin oroldosiin byri jixe ekonomiis ba poliitikan yreygexiin tulada, azalşanai eneergi, yysxel ba edebxi xeşeeliii byri yretei ba tuhataigaar şiglyylxe,—ene xadaa odoo ydeerei daişalxii zorilgo myn. Mynөө, Soveed zasagai XX zil hadaran baixa yje soo masştaab ba dalaisiingaa talaar ton jixe poliitikan kampaani bolxo—SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltada bygedeniiteeree beledxeze baigaa ysloovide komuniist byriiin, komsomool byriiin, aktiviist byriiin yyrge ilangajaa jixe bolno. Tedeenei emxidxexe şadabari, oloniitii xytelxe iskyystvo, xyn byriiin yge ba xeregii poliitikan talaar segneze şadaxa jabadalanь bodoto xereg deere şalgagdaza baina.

(„Praavdiin" tyryy bişeg).

Oktiaabrь—manai zavooduudai daişalxii hara

Agun jixe socialiis revoliyyciin XX oi boltor egse 21 xo nog ylee. Tiin, Oktiaabriiin XX zilei oiji manai oronoi xeden millioon zargalta xynyyd Oktiaabriiin urdaxi myriilseede orolsozo, azalai şine dabtiltaar ugtaxaa beledxeze baina.

Ulaan-Ydiin parovooz-vagoonai zavoodai kollektiiv bolbol parovooz gargalgiin talaar tyryyşiinxiee aavgust hariingaa tysebii dyyrgehen baina. Ulaan-Ydiin depoo ba tymer zamai byxe yyzeleixid tyryy huuri ezelexiin tylөө byxe xysөө elsyylbe. Ulaan-Ydiin mixanai kombinaad gurbadaxi kvaartalaigaa tysebii uridşalan sentiaabriiin 20-noi yder ylyylen dyyrgehen baina.

Hyylei yjede, ilangajaa oktiaabriiin hain yderei dytelexe byri bolьşeviig xydelmeriiin erxim zişee xaruulagşad, yiledberiiin tyseb daalgabariii bolzorhoonь urid dyyrgexiin tylөө temesegşed—staxaanovtan udaarniguudai too olonxi azyiledberinyydeer xojor daxin oloşoroo. Gexetei xamta, geegdeze jabahan yçaastog, azyiledberinyyd, ceex, brigaadanuud yşөөl olon bii geeşe.

Selengiin paroxoodstvo jaaşagyi muu xydelmerilze baina. Harahaa hara byri aşaa teeliingee tysebii zigsyyritei muugaar dyyrgene. Flooduudai azalgyi bailga, avaari gexe metiin zyilnyyd tysebөө dyyrgexe jabadaldanь haad xehen baina. Myn ene metcer oi modonoi ba niutagai azyiledberinyyd xydelmerilne.

Manai respyybliikiin olonxi azyiledberinyyd, ceex, brigaadanuud, xydelmerişed tus tustaa Oktiaabriiin urdaxi myriiseede orolsood, өөhediingөө byteexe xydelmeriiin ujalganuudii abza, ene ujalganuudaa tyryyşlin yderhөө exilen dyyrgeze baigaaşad olon. Socialiis myriiseeji şeeө yrgeneer delgeryylze yiledberiiin şine xygzeltii oroilon, azyiledberi, ceex, brigaadanuudai, teren şelen xydelmerişen byxenei abhan ujalganuudii ylyylen dyyrgyylxe jabadalii xangaxa, azyiledberinyydeer bolhon xoroolgiin xoişolongii usadxaxa—iimenyyd zorilgo azyiledberiiin komandiirnuud, partiijna ba profsojuuzai organizaacanuudai urda tabigdana.

Zygeer, staxaanovtanai hara, dekaada sonosxozo, xexe xydelmeriingөө tyseb xaraaji gojo haixanaar bişeze stooloigoo hugalga soo xezerxiood, eneegeeree hanaagaa amarşadag uşarnuud ali olon toxioldolog baina. Zişeenь, PVZ, şilei zavood. paroxoodstvo ba bişe bişe zavooduud staxaanovtan hariin tyryyşiin taban xonogoi tysebii dyyrgeegyi. Ene taban xonog soo, ilangajaa PVZ ba paroxoodstvo zigsyyritei muugaar xydelmerilөө (PVZ 40 proc., paroxoodstvo 70 proc).

Sentiaabriiin exieer bolhon azyiledberinyydei staxaanovtan udaarniguudai sliood bolbol socialiis myriisөө ba staxaanovtanai xydelөөji byri yrgeneer delgeryylxe, tereeniii tolgoilon xytelexe, staxaanovtan byxeniii tus tustanь xytelberilxe, azalii zybөөr emxidxexe, azalai deede disciplinii xangaxa, azyiledberi, ceex, brigaada ba tus tus xydelmerişedei abhan ujalgii yder byri şalgaza baixii azyiledberinyydei xytelberilegşedei urda erilte bolgon tabihan baina. Gebeş, ene eriltii olonxi azyiledberiiin xytelberilegşed bejelyyleedyi baihaar baina.

Ene taban xonogoigoo xydelmeriiii hurgaal bolgozo, tyjyyn haad xeneb, tede byxedii jabuud dundaa usadxaza, tyryyşiin taban xonogoi geegdelii udaadaxi taban xonogtoo ylyylen dyyrgexe xeregte byxe anxaral xysөө elsyylze, Agun jixe socialiis revoliyyciin XX oiji yiledberiiin şine amzaltaar ugtajaa!

C.

Tariaa asarhan podvooduudii gedergenь busaana

Xoriin MTS-ei kolxoozuud dotor natuur tyleberi ba yrehenei busaalta buzagai xomdoltoi jabaza baina. MTS-ei natuur tyleberiiin tyseb 7000 ceentner ba yrehenei zeelilelgiin busaalta—405 ceentner baihan aad, natuur tyleberi miil 2569 ceentner tuşaagdahan ba yrehenei busaalta—160 ceentner dyyrgegdeed baina.

Gyrenei urdaxi ujalgaa dyyrgexe jabadal jaaxadaa udaarab?—gexede, tus MTS-ei kolxoozuud tariaa xuraalga ba soxilgoo udaaruulhan deerehee boloo. „Internacionaal" kolxoozdo tariaanai somolgo ba soxilgo bolоşogyi muugaar jabuulagdana. 30 şaxam gektaar tariaan mynөө boltor boogdoogyi xebtene. Molotiilkonь tohoogyi deerehee azalgyi baina.

Gadana, Xylei tosxondo baigaa tariaa tuşaalgiin pyynkt bolbol kolxoozuudai tariaa tuşaaxaa jirexede „tariaa xadagalxa ambaargyibdi" geed, gedergenь busaaza baina. Iime xuuli busa, biyrakraad baidal xedii boltor yrgelzelxeb?

Zamsuujev.

SSSR-ei Jixedeede Soveedai hungaltiin exilxe yderii batalhan tuxai xiliin saana

Çexoslovaaki

Praaga, 13. (TASS). SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin exilxe yderii batalhan tuxai ba hunguuliiin centraalьna komiisiin sostaav tuxai medeeselnyydii Praagiin byxii gazeetanuud mynөөder toliloo. Xydelmerişenei gazeetanuud bolbol „SSSR ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin dyrimii" tobşolon xaruulhan statьjaanuudii tolilono. Çexoslovaakiin byxii niitiin organizaacanuud bolbol SSSR-ei Jixedeede Soveedai bolxoo baigaa hunguulida jixe interees xaruulna.

Fraanca

Pariiz, 13. (TASS). Fraanciin xeblel bolbol SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin exilxe yderii batalhan tuxai ba hunguuliiin centraalьna komiisiin sostaav tuxai medeeselnyydii tolilhon baina.

„Jumaniite" bolbol Staalin Konstituuciin johoor jabaulagdaxa Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai medeeselii Soveed Xolboonoi azalşa oloniitiin ugtahan entyziaazm tuxai bişene.

XITADDAXI DAIN BAILDAAN

☆ ☆ ☆

Şanxain rajoondo

Şanxai, 12. (TASS). Xitadai ştaabai medeeselei johoor, Şanxain froontiin Venьczaoopaanai uçaastog deere japoonai jixe xysen oktiaabriiin 11-nei yder Daçaan teeşe dobtolzo exilee. Xitadai seregyyd bolbol japoontanai ataakii gederge so xiboo.

Oktiaabriiin 12-oi yder ja poonai samoliooduud byxeli ydertөө Daçaaniii boombodoo. Xitadai ştaabai medeeselei johoor, Daçaan deere bolhon gemtel tiime jixe bişe baina.

Xitadai seregyyd bolbol ende hajaxan Venьczaoopaanai kanaalii garhan japoon xeheegyydii tulaxa erje xyterenь tyriee. Japoontan bolbol xoroto gaazuudii xereglehenelgee aşaar kanaalai erje zubşaad poziicaa aldangyi bariza baina. Myn Venьczaoopaanai kanaalii garhan japoontanai xojordoxi otriaad Liyzaan—Daçaanai şossei xargiihaa baruuxanaar behelegdeed, jixe gemtel yzeze baina.

Oktiaabriiin 12-to Venьcza oopaanai kanaalhaa urduurxi rajoondo yder hynigyi baildaan boloo. Japoontan bolbol egee tyryyn nege baaxan uragşaa dabxihan aad, xitaduudai koontrataakanuudii xehen deerehee japoontanai zyyn flaanga tahalagdaxa ajuulda orozo, saaşanxi dobtolgo zogsoogdood baina. Xitadai komaandovanii bolbol ene baidalii xereglezе өөriingөө zyyn flaangii uragşanь dabxiuulhan ba japoon seregyydii xuuşan poziicadanь xyrter tyrihen baina.

Gyaanfy huurinhaa (Liyxaanhaa baruuxanaar) xoixonuur ysed şanga baildaanuud baha boloo. Xitadai seregyyd bolbol jixe gemtel yzehenş haa, tuhamariin otriaaduudai jireter өөriingөө poziicii aldaagyi.

Oktiaabriiin 12-oi yder xitadai artelieeri bolbol japoon seregyydei koraablinuudii Pyyyhee buudaa. Şalgagdaagyi medeeselei johoor, japoonai gurban koraablinuud gemtee. Ene yder japoonai 17 traansportnuud seregei xorin koraablinuud daxuultaigaar Janczii deere jaakoriaa xajaba. Japoonai koraablinuud bolbol desaant buulgaza exilxe yjede exileed, hyni oroi boltor Janczіin erjenyydii boombodobo. Xitaduud bolbol japoonai desaantii haatuulangyi buulgaad, dytexen jirexedenь buudaza exilee. Japoonai seregyyd bolbol jixe geegdel yzeze, emxigyiden syydnenyyd teeşee su xariba.

Oktiaabriiin 12-oi hyni xitadai artelieeri bolbol Vanpy gol deere baigaa japoontanai traanspoortnuudii tahaggyi buudaza baina.

Japoonai aviaaciin dobtolgo

Oktiaabriiin 10-ai yder japoonai eskadriili samoliooduud Kantooniii boombodobo. Ygiteiyydei xeden olon ger bairanuud butasxuulaa. Aluulhan zonoi dunda xygşed ba xyyged olon. Oktiaabriiin 11-nei yder japoonai samolioduud Kantooniii xojor daxin dobtoloo.

Japoontan bolbol xitadai 5 mingan zagahaşadii alaa

Şanxai, 12. (TASS). Zagahaşadai Gonkoongiin sojuuzai medeegei johoor, hyylei hariin torşo soo japoon seregei koraablinuud xitadai zagaha agnuuriiin xojor zuugaad syydnenyydii uhanda unagaahan ba taba minga garan zagahaşadii alahan baina.

Ede deermedelgiin jabuulganuud bolbol erje şadarai huurinuudai tariaaşanai dunda yzegdөөgyi jixe duragyitelgii gargaa. Svatoygai rajoonoi tariaaşan bolbol өөriingөө huurinuudai xamagaalxiin tulada hain duranai otriaaduudii emxidxeze baina.

Vaijan-Kytiyyrьjiin nygşelge

Pariiz. (TASS). Gavaas aagenstviin medeeselhenei johoor, komuniis depytaad Vaijan-Kytiyyrьje gegşe oktiaabriiin 10-nai ydeşe naha baraba.

***

Fraanciin komuniis paartiin ba aradai froontiin tyryy azal jabuulagşadai negen bolxo Pooль Vaijan-Kytiyyrьje 1892 ondo tyrehen baina. 1916 onhoo exileed revoliycioonno xydeleende xabaadaa hen. Imperialiis dainai yjede Vaijan-Kytiyyrьje bolbol oborooņşololgiin ba şoviniis elementnyydte esergyysen aktiivnaar temesehen baina.

1918 onoi sentiaabrьda Vaijan-Kytiyyrьje bolbol Pariizin ookruguudai negenei depotaaduudai negen bolzo palaatada hungagdaa hen. Ene yjehөө xolşo Fraanciin socialiis paartiin revoliycioonno talii Kominteernde niilyylxiin tylөө temesel xehen ba 1920 ondo komuniis paartida orohon baina.

Gaixamşag zurnaliist Vaijan-Kytiyyrьje bolbol Fraanciin komuniis paartiin Centraalьna oorgan—„Jumaniitiin" xydelmeride aktiivnaar xabaadahan baina. Ene xydelmeride baixadaa Voijan-Kytiyyrьje bolbol Fraancada aradai froont baiguulxiin ba bexizyylxiin tylөө aktiivna temesel jabuulhan ba faşiis Dorioo ba tereenei trockiis baandiin şpioonoi, predaatelьsk azal jabuuigii eliryylen gargahan baina. Vaijan-Kytiyyrje bolbol Maarşelь Kaaşentei xamta, Moskvaada, antisoveed trockiis ceentrei procees deere bailsahan ba faşiizmiin ede şpioonguud, provokaatornuud, ageentnuudii өөriingөө statьjaanuud soo xair gamgyi eliryylhen baina.

Vaijan-Kytiyyrьjiin xeden olon statьjaanuud bolbol Soveed Xolboondo socialiizmiin ilahauiii xaruulna.

Өөriingөө azal jabuulgiin tylөө Vaijan-Kytiyyrje bolbol eldeb janziin myrdelge daxalgada xeden udaa orohon baina.

Vaijan-Kytiyyrьje respyybliikan Ispaaniii xamagaalalgada aktiivna xabaadadag baina. Vaijan-Kytiyyrьje bolbol baaskiin araduudta tuhalamza yzyylxe talaar emxidxegdehen fraancuuzai komiisiin tyryylegşede hungagdahan baina.

Vaijan-Kytiyyrjiin nygşelge bolbol Fraanciin komuniis paarti ba aradai froontdo jixe xynde geegdel bolxo baina.

XILIIN SAANA

☆ ☆ ☆

Kanaadiin komuniis paartiin xural

Nьju-Ioork, 11. (TASS). Kanaadiin komuniis paartiin xural Toroonto (Ontarioo provilnce) deere neegdebe. 452 delegaaduud xabaadaba. Ameerikiin Xolbooto Ştaaduudai komuniis paartiin generaalьna sekretaarь Braуyder gegşe amarşalalgiin yge xelebe.

Socialiis paartiin gyisedkoom ba xydelmerişenei bygedeniitiin sojuuzai gyisedkoomai xamtiin miiting

Valeensi, 12. (TASS). Socialiis paartiin gyisedkoomai ba xydelmerişenei bygedeniitiin sojuuzai gyisedkoomai xamtarhan miiting Madriid deere bolbo. Xydelmerişenei bygedeniitiin sojuuzai generaalьna sekretaarь Veega bolbol xydelmerişenei bygedeniitiin sojuuzai şine gyisedkoomda komuniistnarai orohon jabadalii amarşalan haişaaba.

Socialiis paartiin tyryylegşe ba xydelmerişenei bygedeniitiin şine gyisedkoomai generaalьna sekretaarь Peenja bolbol xydelmerişenei bygedeniitiin sojuuzai gyisedkoomda komuniistnarai orohonii şuxala geze toolood, xydelmerişenei bygedeniitiin sojuuz ba komuniis, socialiis paartinuudai xoorondoxi nigta xolbooji temdeglebe.

ŞATAR

○ ○ ○

Aliooxin ba Ejve xojoroi maatç

Amsterdaam, 13. (TASS). Şataraar delxein tyryy huuri ezelxe Aliooxin ba Ejve xojoroi maatçiingaa gurbadaxi ba dyrbedexi paartida tensee.

Xariuusalgata redaaktorii tyr orologşo O. A. ŻEREBCOOV

XOJORDUGAAR TABANŻILEI

(DYRBEDEXI ZILEI GARGALGIIN)

URIHALAMZA ZAXIGŞADAI ANXARALDA

Azyiledberi ba alban gazarnuudai byxgalteeri ba myn tereenselьsovxeeduud bolbol zaxigşadai abaagyi, xojordugaar tabanzilei (4-dexi zilei) obligaaca mynge nөөselixe kaasanuudta obezliiçenoor, ondoogoor xelebel, ede obligaaciin noomernuudii zaxigşadta zaaza bexizyylengyi gyigөөr tuşaadag baina. Tiime tula, zaxigşad bolbol obligaacanuudaa gartaa abtaaraa, urihalamziin eelzeete şyyberinyydei tiraazanuudta xabaadalsaza şadaxagyi.

Xojordugaar tabanzilei (4-dexi zilei) urihalamziin zaxiaad obligaacanuudaa abaagyi baihan graazdanuud bolbol urihalamziin zaxilgada oruulhan myn geneigөө dyn tuxai spraavkii azyiledberi bujuu alban gazarnuudai byxgalteernuudhaa abxa Cenraalьna rajoonuudai mynge nөөselxe kaasanuudai gөөd tehdehee obligaacaa abxa johotoi. Kolxozniguud ba ymsiin tariaaşad obligaacaa abxadaa, өөhediingөө gartaa yrehen urihalamziin toosoonoi kvitaancii ygexe baina.

Xojordugaar tabanzilei (dyrbedexi zilei) urihalamziin obligaacii seerkaasanuudhaa

Abxa bolzor xadaa

1938 onoi ijyyniiin negen bolno.

Gyrenei mynge nөөselgiin kaasanuud ba kreditei upravleeni.

URAN ZOXIOOLOI ORJOL ӨӨDE

(Edir zoxioolşodoi zoxioolnuud tuxai şinzelelei orondo)

Oktiaabriiin agun jixe revoliyyceer syleelegdehen Buriaad-Mongoloi respyyblike soo yderhөө yderte ydeze jabahan edir zaluuşuudai dundahaa, eldeb olon janziin profeesetei şine xynyyd urgan garza baina. Tedenei dunda uran zoxioolşod, zuraaşad yseөө bize. Manai gazeetada yder byri tede edir zoxioolşodoi zoxioohon şyleg, duun g. z. honin honin zyilnyyd zaxagyi xylieegdehe baidag. Tedenei dunda Damdinai Zigzedzab gegşiin zoxioohon „Buriaad-Mongol" geze poeema, Nagaslain L Z. gegşiin zoxioohon „Mylihen dalai", „Buriaad basagad" ba „Bajar" (şylegyyd), Baldanai Samdan—„Xabar", „Tariaan deere", „Anguuşan", Badmiin Sodnom Dorzo —„Tariaan", „Bajar" (şylegyyd), Cedendambiin—„Ulaan tug namilzuulba", Dugarzaboon Hasaran—„Gur badaxi froont deere", „Eşyyrite yxel", Daşiin—„Konstituuciin dylen", Zarbuujev Cereetor—„Zuun morin", Gyrezab Baatarai—„Ulaan-Onon", Nikolain J. „Oho", „Miniii bajar", Ż. D Balzadai—„Tungalag ydeşe", Nikolajev Z.—„Altan guurhan", Nimbuugai I.—„Zaluu baatar" gexe zergiin zaluu zoxioolşodoi nairuulan zoxioohon şyleg, ontoxon, poeemanuud bidende xylieegdehen bii baina.

Ede zoxioolşo xadaa, sengeleg xyxiyy zabxalanta baidal, erdem hurguuli, Exe oron, Ulaan-Aarmi, edir nahan turxaigaa „şadalai xyrxe şanga duugaar" xynxinese duuladag baina. Tedenei dunda ugaa honin nairuulgataiş zoxioolnuud gansa bişe bii. Zişeelxede, Gyrezab Baatarai zoxioohon „Ulaan-Onon" gehen şyleg soo:

„Ulas gyreneigee
Ulaan siimbol
hyrөөr
Orjolooxon uhan
Onon goloi
nereer
Nere gabijaagaa
Neriideze urgaa,"—

gehen baina. Ene bolbol nairuulgiin talaar tedii le narin nigta bişeş haa, өөriingөө gyn zergii udxaar neliеed bajalig baina.

Baha, Z. Cedebei gegşe „Orjol ynder" geze şyleg zoxiool soogoo:
„Orjol ynder
Oroi şuluun ebereerce
Ogtorgoin yyle
Oliin zoxodon myrgene",—

gehenь jaagaa ajatai zoxid oobraz geeşeb! Ynder ulaa xabsagai xadiin oroin orjol yyle mana olizo baixanь jaahan honin be!

Gebeş, dutuu dunda zyilnyyd tonş jixe. Manai zarim zaluu zoxioolşod honin bolbol өөhediingөө erdemii deeşelyylxiin tylөө jixeer oroldoodogyi baina. Myn, oros ba buriaad xelen deeree zoxioogdohon nom debternyydii baggaar unşadag. Tiin, busadai zoxioohon uran zoxiolii şyymzelen unşadagyi haa, xaanahaa şaglaltai tolgoi şylegnyydei zoxioolnuud garaxa geeşe be.

Yder byriin temdeg bolbol uran zoxioolşiin şumadaan (xairsag) geeşe gelsedeg bolbo, bejedee saarha xarandaa xojorii halgangyi jabadag xyn yseen. Tiime deerehee, aradai aman zoxiool onihog yge, hanbari, şyleg nairuulagdaxa bari, gedii duulaaş haa, şixendee xaduungyi xazuugaaraa yngergede baina. Zişeelxede, Oktiaabriiin revoliyyciin jixe zoxioolşo Dm. Fyyrmanov bolbol gurban dainai yjede froontnuud deere baildan jabaxadaaş, dariiin utaanai yner soo, xaanaş haanь, xarandaa saarhan xojorhoo haladaggyi deerehee, ali tuxai honin materiaal suglulhanaa, hyylde „YIMӨӨN", „ÇAPAAJEV", „ULAAN DESAANT" gexe zergiin yxeşegyi honin bajalig zoxioolnuudii bytөөze şadahan baigaa geeşe.

Myn, manai yjiin baatarlig uran zoxioolşo Nikolai Ostroovski geeşe nahanhaa nygşeriingөө urda tee, xatuu berxe ybşende nerbegdehen hoxor bolhoo gaduur, xebteriiin ybeşen baihanş haa, ali tuxai gaixamşag zoxioolnuudii bytөөze şadahaniii daxin daxin hanaza yzeed, bide jamar syleetei erxe baidalda baihan aad, „syleegyi" gexe gy, ali „erxe baidal tyxieernegyi" gexe zergiin yle bytexe yge xamaraa zugaagyi, uran zoxioolo oirolto tuilan şadaxiin tylөө baildaxa too baina.

Tereenhee gadana, uran zoxioolo teexnikiişudalan ezemdexe ba soveed buriaadai şyleg zoxioolşodoi şine arga meetodii bederen oloxo jixe şuxala baina. Ż. Baldanżabon.